

ת"פ 45178/02/14 - מדינת ישראל נגד עמאד סלאימה

בית משפט השלום בירושלים

ת"פ 45178-02-14 מדינת ישראל נ' סלאימה

בפני כבוד השופטת חנה מרים לומפ
מדינת ישראל
בעניין:

על ידי ב"כ עו"ד אריה ברנד ועו"ד יצחק
וינר
נגד
המאשימה

עמאד סלאימה

על ידי ב"כ עו"ד עבד דראושה
הנאשם

גזר דין

רקע

1. הנאשם הורשע בעקבות הסדר טיעון בכתב אישום מתוקן בעבירה אחת של נהיגת רכב ללא רישיון, לפי סעיף 2 לפקודת התעבורה (נוסח חדש), תשכ"א-1961 (להלן: "**פקודת התעבורה**"), בעבירה אחת של קבלת רכב או חלקי רכב גנובים, לפי סעיף 413 לחוק העונשין, תשל"ז-1977 (להלן: "**חוק העונשין**") ובעבירה אחת של נהיגה ללא ביטוח לפי סעיף 2א לפקודת ביטוח רכב מנועי [נוסח חדש], תשל"ל-1970 (להלן: "**פקודת ביטוח רכב מנועי**"). הנאשם בתשובתו לכתב האישום הוסיף כי לא ידע שהוחלפו לוחיות הזיהוי ברכב ולא ידע כי השלדה הושחתה, אולם ידע שהרכב הועבר לידי עו"ד מי שביצע עבירה כלשהי ברכב. המאשימה הסתפקה בתשובתו של הנאשם לכתב האישום.
2. על פי עובדות כתב האישום המתוקן, ביום 28.11.13 בשעה 18:48 או בסמוך לכך, במחסום מחנה פליטים שועפט בירושלים, קיבל הנאשם רכב הנושא לוחיות זיהוי שאינן שייכות לו ביודעו כי הרכב וכן חלקיו הושגו בעבירה (להלן: "**הרכב**"). בנסיבות אלה נהג הנאשם ללא רישיון נהיגה, וללא ביטוח כדן. הנאשם נעצר עם רכב מסוג הונדה, שעליו מותקנת לוחית זיהוי מס' 5158657 השייכת לרכב הונדה אחר בבעלות יורם חסידים, שרכבו לא נגנב.
3. במסגרת הסדר הטיעון, הייתה הסכמה דיונית בין הצדדים כי לא ידוע באיזו עבירה הושג הרכב, שכן מספר השלדה הושחת ולוחיות הזיהוי הוחלפו שלא על ידי הנאשם. עוד הוסכם בין הצדדים כי הנאשם יישלח לשירות המבחן על מנת שיתקבל תסקיר שירות המבחן בעניינו והצדדים יטענו באופן חופשי לעונש, כאשר ב"כ המאשימה הדגישה כי תעתור לעונש של מאסר בפועל בעוד שב"כ הנאשם יעתור לעונש של שירות לתועלת הציבור ולמאסר מותנה.

תסקיר שירות המבחן וחווות דעת הממונה על עבודות שירות

4. מתסקיר שירות המבחן בעניינו של הנאשם מיום 7.3.16 עלה כי הנאשם בן 29, נשוי ללא ילדים. הנאשם

בן למשפחה המונה זוג הורים ושמונה ילדים בני 18-38, כאשר הנאשם הוא החמישי בסדר הלידה. אביו, בשנות השישים לחייו, עובד כנהג מונית. אמו בשנות החמישים לחייה, עקרת בית. אשתו בת 24, עקרת בית אף היא. הנאשם סיים 12 שנות לימוד עם תעודת מקצוע בחשמלאות רכב. עם סיומם, עבד בעבודות מזדמנות שונות, אך לא הצליח להתמיד במסגרת תעסוקתית לאורך זמן. אולם מיום 1.5.14 ועד לעת הזו, הוא עובד כפועל במפעל "איתנס יצור עוגיות בע"מ". לדבריו, תקופה קצרה לאחר סיום 12 שנות הלימוד, התחבר לקבוצת חברים בעייתית, אשר השפיעה על הידרדרותו לביצוע עבירות אשר בגינם נדון לעונש מאסר בפועל.

5. אשר לביצוע העבירות, הנאשם נטל אחריות חלקית למעשיו. הוא תיאר כי בעת ביצוע העבירות פעל מתוך רצון לסייע לבעל הרכב ולקבל תגמול כספי מבלי שידע שהרכב גנוב. לצד זאת, הנאשם הצהיר בדיון מיום 9.9.15 כי ידע שהרכב הועבר לידו על ידי מי שבצעו עבירה כלשהי ברכב. כן מסר לקצינת המבחן כי נהג ברכב ללא רישיון והוא מתחרט על כך. עוד הוסיף כי כיום הוא לומד שיעורי נהיגה.

6. אשר להערכת הסיכון לעבריינות והסיכוי לשיקום, קצינת המבחן התרשמה מכך שהנאשם גילה קושי לראות את הבעייתיות במצבו ובבחירותיו, ונטה להציג רושם חיובי מוטעה, ואת צדדיו המתפקדים, תוך קושי להתייחס לקשיים בחייו וטשטושם. קצינת המבחן הוסיפה כי בעבר ריצה הנאשם תקופת מאסר, כאשר אף לנסיבות מאסרו ולהשלכותיו לא גילה תובנה לבחירות שעשה ולאחריותו. עוד התרשמה קצינת המבחן מכך שלנאשם קווי אישיות ילדותיים ובלתי בשלים, עם קושי בדחיית סיפוקים ובהתמודדות בוגרת עם תסכולים, בנוסף לקושי בהערכת תוצאות והשלכות מעשיו. לצד כל זאת, הנאשם לא ביצע עבירות נוספות מעת ביצוע עבירות מושא אישום זה ולא נפתחו לו תיקים פליליים חדשים. הנאשם תיאר כי הוא נושא באחריות למשפחתו והוא המפרנס היחיד. זאת ועוד, במהלך השנתיים האחרונות עובד באופן יציב ומגלה שביעות רצון מעבודתו. הנאשם הביע חששות מכניסתו פעם נוספת למאסר והשלכותיו על יחסיו הזוגיים, מצבו האישי והתעסוקתי.

7. לפיכך, קצינת המבחן המליצה כי בשיקולי הענישה יילקחו בחשבון, מחד החשיבות להטלת ענישה אשר תחדד את גבולות המותר והאסור, לצד ענישה אשר תיקח בחשבון את תפקודו של הנאשם כיום, לצד העובדה כי מאז ביצוע העבירות הנדונות, לא נפתחו נגד הנאשם תיקים פליליים נוספים. על כן המליצה על בחינת התאמתו של הנאשם לביצוע עונש מאסר בעבודות שירות, ובנוסף על השתתפות עונש מאסר מותנה וקנס כספי.

8. בדיון שנערך לפניו ביום 16.3.16 הסכים ב"כ הנאשם כי תתקבל חוות דעת הממונה על עבודות השירות בעניינו של הנאשם וזאת נוכח המלצת שירות המבחן. ב"כ המאשימה לא התנגדה לכך, אולם ציינה כי עמדתה היא למאסר בפועל.

9. מחוות דעת הממונה על עבודות שירות בעניינו של הנאשם מיום 15.5.16, עלה כי הנאשם לא נמצא מתאים לביצוע עבודות שירות, מאחר שלא הסכים לעבוד בשעות העבודה הנדרשות באופן קבוע ורצוף.

10. לאור מסקנת חוות דעת הממונה כאמור, בדיון שנערך לפניו ביום 22.5.16, ביקש ב"כ הנאשם בשנית לשלוח את הנאשם לממונה על עבודות שירות ולתסקיר שירות מבחן משלים, נוכח העובדה כי הטלת עבודות שירות על הנאשם בנסיבות העניין, תגרום לכך שהנאשם יאבד את מקור פרנסתו. ב"כ המאשימה התנגדה

לבקשתו והדגישה כי עמדתה היא למאסר בפועל.

11. מתסקיר שירות המבחן המשלים בעניינו של הנאשם מיום 7.7.16 עלה כי הנאשם ממשיך לעבוד כפועל במפעל "איתנס יצור עוגות בע"מ". עוד עלה מהתסקיר כי אשתו של הנאשם מטופלת טיפולי פוריות, בבית חולים שערי צדק והוא מלווה אותה לבדיקות.

12. אשר לעבירות מושא אישום זה, הנאשם נטל אחריות והביע חרטה על כך שנהג ללא רישיון, אולם שלל כי ידע שהרכב גנוב. לדבריו, ביום ביצוע העבירה פנה אליו אדם וביקש את עזרתו בתיקון הרכב ובהעברתו לשטחים, בתמורה לתגמול כספי. מאחר שבאותה עת הוא לא עבד והיה נתון ללחצים כלכליים, הסכים לכך. הנאשם שיתף את קצינת המבחן בחששותיו מגזר דינו ומענישה של מאסר בפועל או מאסר בעבודות שירות, אשר עלולים לפגוע בתעסוקתו, וכך גם בפרנסת משפחתו מאחר שהוא המפרנס היחיד.

13. קצינת המבחן התרשמה כי בהמשך לתסקיר הקודם בעניינו של הנאשם, לא עלה שינוי מהותי ומשמעותי בהתייחסותו של הנאשם לעבירות המיוחסות לו. עוד התרשמה קצינת המבחן כי הנאשם גילה חששות רבות לפגיעה בתעסוקתו, כן התרשמה כי ההליך הפלילי מרתיע את הנאשם ומחדד עבורו את גבולות המותר והאסור, כך שמיום ביצוע העבירות, לא נפתחו לנאשם תיקים פליליים נוספים.

14. לפיכך, קצינת המבחן שבה על המלצתה לענישה של מאסר שירוצה בעבודות שירות. קצינת המבחן הוסיפה, כי אם בית המשפט ישקול הטלת עונש של שירות לתועלת הציבור, שירות המבחן יתחייב להכין תוכנית מתאימה.

15. בדיון שנערך לפניי ביום 14.7.16 ביקש ב"כ הנאשם שהנאשם יישלח לשירות המבחן על מנת שיתקבל תסקיר שירות מבחן משלים בעניינו אשר ייבחן תוכנית לשירות לתועלת הציבור.

16. בהתאם לבקשת בית המשפט, ביום 4.9.16 שירות המבחן הכין תוכנית שירות לתועלת הציבור בהיקף של 180 שעות במסגרת מינהל קהילתי בית חנינא בתפקיד אחזקה, ניקיון וגינון.

טיעוני הצדדים לעונש

17. באי כוח המאשימה ציינו כי הערכים עליהם יש להגן בבסיס העבירות בהם הורשע הנאשם הם פגיעה בקניינו של האדם, בגופו של האדם ובביטחון הציבור.

18. אשר לנסיבות הקשורות בביצוע העבירה, ב"כ המאשימה הדגישו את החומרה במעשיו של הנאשם נוכח הפגיעה הן בקניינו של האדם וברכשו, וכן בנהיגה ברכב ללא רישיון נהיגה תוך סיכון לחיי המשתמשים בדרך.

19. אשר לעונש המתאים, באי כוח המאשימה הפנו לגיליון הרשעותיו הקודמות של הנאשם, ממנו עולה כי הנאשם צבר לחובות הרשעות קודמות בעבירות של שוד מזוין, קשירת קשר לביצוע פשע, פריצה לרכב, ונהיגה ללא רישיון, והנאשם ריצה בעבר עונש של שנתיים וחצי מאסר בפועל. אשר לתסקיר שירות המבחן ציינו ב"כ המאשימה כי עסקינן בתסקיר שאינו חיובי שכן קצינת המבחן התרשמה כי מדובר בנאשם אשר לו נטייה לטשטש את קשייו, והוא נוטל אחריות חלקית על מעשיו, מה שמלמד על ההשלכות והסיכויים שהעבירות יישנו בעתיד. לצד זאת, ציינו ב"כ המאשימה כי הנאשם הודה בכתב האישום המתוקן וחסך זמן שיפוטי יקר.

20. לפיכך, ב"כ המאשימה ביקשו שלא לקבל את המלצת שירות המבחן שכן היא אינה הולמת את חומרת העבירות, נסיבותיהן ואת העולה מתסקיר שירות המבחן עצמו. על כן ביקשו להשית על הנאשם עונש של עשרה חודשי מאסר, מאסר מותנה, פסילה ופסילה על תנאי.

21. ב"כ הנאשם הדגיש כי נסיבות ביצוע העבירות הן מקלות מאוד. הנאשם קיבל את הרכב מידי אחר והאחר ביקש ממנו שיתקן תקלה חשמלית ברכב, ועל כן אם נעשתה עבירה ברכב היא לא הייתה על דעת הנאשם ולא בהסכמתו.

22. לדידו, יש להשית על הנאשם עונש מאסר מותנה בלבד או לחילופין לאמץ את המלצת שירות המבחן ולהשית על הנאשם צו של"צ, מאסר מותנה וקנס. ב"כ הנאשם הדגיש כי הנאשם יליד 1987, נשוי מזה כארבע שנים אשר במהלכן הוא ואשתו נמצאים בטיפול פוריות. הוא עובד כשכיר ביבנה לפרנסת בני משפחתו. הנאשם קיבל מסמך המלצה ממעסיקיו (נ/1). עוד הוסיף כי חלפו שלוש שנים מעת ביצוע העבירות ומאז הנאשם לא הסתבך בפלילים, ומהרשעתו האחרונה חלפו תשע שנים.

23. הנאשם בדברו האחרון מסר כי למד 15 שיעורי נהיגה עד היום והוא הצר על מעשיו. הנאשם הדגיש כי הוא כעת הולך בדרך אחרת, הוא עובד ויש לו אישה שרוצה להקים עמו משפחה.

מתחם העונש ההולם

24. על פי סעיף 40 ב' לחוק העונשין העיקרון המנחה בענישה הוא הלימה, קרי: יחס הולם בין חומרת מעשה העבירה ונסיבותיו ומידת אשמו של הנאשם, לבין סוג ומידת העונש המוטל עליו. בקביעת מתחם העונש ההולם, על בית המשפט להתחשב בערך החברתי שנפגע, במידת הפגיעה בו, במדיניות הענישה הנהוגה ובנסיבות הקשורות לביצוע העבירה.

25. הערך החברתי המוגן בעבירות הקשורות ברכב הוא הגנה על זכותו הבסיסית של אדם לקניין וכן על תחושת בטחונו של הציבור, מניעת עגמת הנפש מקורבנות העבירה, שהינה קלה מאוד לביצוע וקשה מאוד לחשיפת העבריינים, בוודאי כאשר הזהות המקורית של הרכב מושחתת.

26. עוד ניתן ללמוד על הפגיעה בערך המוגן בכך שהמחוקק ראה צורך לבצר את מעמדו וקבע לצד עבירות הקשורות ברכב, פרק מיוחד בחוק העונשין בו נקבעו עונשי מקסימום חמורים לצד עבירות אלה. העונש המרבי הקבוע בצד העבירה של קבלת רכב גנוב זהה לעונש הקבוע בצידה של עבירת גניבת הרכב ועומד על 7 שנות מאסר. הערך המוגן בעבירות של **נהיגת רכב ללא רשיון נהיגה ונהיגת רכב ללא ביטוח** הינו ביטחונם ובטיחותם של המשתמשים בדרך.

27. באשר למדיניות הענישה הנהוגת. עיון בפסיקה שניתנה בהקשר של עבירות של גניבת רכב וקבלת רכב גנוב או חלק של רכב, מלמד כי הענישה המקובלת היא הטלת עונש של מאסר של מספר חודשים, כאשר המתחם מתחיל מעונש מאסר לריצוי בעבודות שירות. בעפ"ג 33454-07-10 **קרקור נ' מדינת ישראל**, המערער הורשע בעבירה של קבלת רכב גנוב. ביהמ"ש קמא השית על המערער 6 חודשים מאסר בפועל לריצוי בעבודות שירות, 8 חודשים מאסר על תנאי וקנס בסך של 3,500 ₪. ביהמ"ש המחוזי דחה את ערעור הנאשם אשר נסב על חומרת העונש. בע"פ (י-ם) 17006-05-14 **ענאן ח'רטביל נ' מדינת ישראל**, הוקל

עונשו של נאשם, שהורשע בעבירה של קבלת רכב גנוב ונהיגה ללא ביטוח ותעודות, מעשרה חודשי מאסר בפועל למאסר בעבודות שירות, כך שניתן לראות כי גם במקרים בהם נסיבות ביצוע העבירות חמורים יותר מהנדון בענייננו, הרף התחתון של מתחם העונש ההולם מתחיל מעונש של מאסר בעבודות שירות.

28. באשר לנסיבות הקשורות בביצוע העבירה דומה כי חלקו של הנאשם בביצוע העבירה אינו מרכזי ודומיננטי. הוסכם בין הצדדים כי הנאשם **עצם את עיניו**, ולא ידע מהי העבירה בה הושג הרכב, ועל כן העבירה בה הושג הרכב יכולה להיות כל עבירה, לרבות עבירות במדרג חומרה נמוך, ויש לדון את הנאשם על פי הפרשנות המקלה ביותר. לצד זאת, מדובר בעבירות שבוצעו למען בצע כסף. בנוסף, סיכן הנאשם את ביטחונם ובטיחותם של המשתמשים בדרך, בהיותו בלתי מורשה לנהוג.

29. במאמר מוסגר יוער כי יש קושי של ממש באיתור גזרי דין שנתנו בנסיבות ביצוע עבירה הדומים לענייננו, על מנת לשקף את הענישה הנוהגת, שכן נדירים הם המקרים בהם מדובר ברכב שלא הושג בפשע ואשמו של הנאשם הוא במדרג הנמוך ביותר נוכח העובדה כי העבירה נעברה "בעצימת עיניים" כאשר הנאשם לא היה מודע לכך שהלוחיות הוחלפו ומספר השלדה הושחת, והנאשם לא ידע מהי העבירה בה הושג הרכב.

30. לנוכח האמור, אני סבורה כי מתחם העונש ההולם את מעשה העבירה נע בין צו של"צ נרחב לבין עונש מאסר בפועל של מספר חודשים.

31. לא מצאתי כי במקרה זה, יש מקום לחרוג ממתחם הענישה, לפי שעל פי התסקיר אין בנמצא נסיבות שיקום. אך התחשבתי בנסיבות לקולא בקביעת עונשו של הנאשם בתוך המתחם.

העונש המתאים

32. בגזירת העונש המתאים לנאשם, בגדרי מתחם העונש ההולם, יש להתחשב **בנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה** (סעיף 40 יא'). במסגרת זו מן הראוי לתת את הדעת לנסיבות הבאות: הנאשם בן 29, נשוי, ללא ילדים ואשתו מטופלת בבית חולים שערי צדק בטיפול פוריות, הנאשם עובד באופן מסודר ויציב למעלה משנתיים (נ/1), והוא המפרנס היחיד במשפחתו ומנהל אורח חיים נורמטיבי. הנאשם לקח אחריות למעשיו בהזדמנות ראשונה וחסך זמן שיפוטי יקר, כן התחשבתי בעובדה שלחובת הנאשם לא נרשמו בשנים האחרונות הרשעות קודמות, וכי ממועד ביצוע העבירה שלפני, 28.11.13, קרי כשלוש שנים, לא נפתחו לחובת הנאשם תיקים נוספים. כן עולה מתסקיר שירות המבחן כי לנאשם חששות מענישה של מאסר בפועל או מאסר בעבודות שירות, וההליכים המשפטיים אשר ננקטו מהווים גורם מרתיע ומציב גבולות עבור הנאשם, **מאידך** שקלתי את האמור בתסקיר שירות המבחן לעניין הקושי של הנאשם **להכיר במצבו ובבחירותיו וטשטוש קשייו** ואף **נטל אחריות חלקית למעשיו**. כן לחובת הנאשם עבר פלילי הכולל שתי עבירות שוד ושתי עבירות קשירת קשר לביצוע פשע, בגין ריצה עונש מאסר בפועל לתקופה של שנתיים ושישה חודשים. כן לחובתו רשומות הרשעות בעבירות הקשורות לרכב, בעבירת פריצה לרכב ובעבירת נהיגה ללא רישיון נהיגה.

33. מאחר שהרשעותיו הקודמות של הנאשם הן בשל עבירות שעבר לפני כעשר שנים, כאשר היה בן 20, מאז מדובר במעידתו היחידה בפלילים, הנאשם שינה את אורח חייו, הוא נשוי, עובד באופן מסודר מזה שנים

ומתרחק מחברתם של מי שבעבר השפיעו עליו לרעה, מצאתי, להשית על הנאשם עונש ברף הנמוך של המתחם ולחייב הנאשם בצו של"צ כפי המלצת שרות המבחן, לצד עונשים נלווים בהתאם לנסיבות חומרת ביצוע העבירה. אציין כי העונש אשר יושת בנדון הוא חריג במידה רבה למדיניות הענישה המחמירה בעבירות נגד רכב, וזאת בהתחשב בנסיבות הייחודיות של ביצוע העבירה.

34. לאור כל האמור לעיל החלטתי להטיל על הנאשם את העונשים כדלהלן:

- א. 300 שעות של"צ אשר יבוצעו במסגרת מינהל קהילתי בית חנינא בתפקיד אחזקה, ניקיון וגינון.
- ב. 4 חודשי מאסר. הנאשם לא ירצה עונש זה אלא אם יעבור בתוך שנתיים מהיום על כל עבירה הקשורה ברכב או נהיגה ללא רישיון או נהיגה בפסילה.
- ג. אני פוסלת את הנאשם מלקבל רישיון נהיגה למשך שישה חודשים.
- ד. 8 חודשי פסילה. הנאשם לא ירצה עונש זה אלא אם יעבור בתוך שנתיים מהיום על כל עבירה הקשורה ברכב או נהיגה ללא רישיון או נהיגה בפסילה או נהיגה ללא ביטוח.
- ה. קנס בסך 4,000 ₪ או חודש מאסר תחתיו. הקנס ישולם בעשרה תשלומים שווים ורצופים החל מיום 1.1.17 ובכל ה-1 לחודש שלאחריו. לא ישולם תשלום במועדו או במלאו תעמוד יתרת הקנס לפירעון מיידי.

הנאשם מוזהר שאם לא ימלא אחר צו השל"צ, ידון עונשו מחדש.

זכות ערעור לבית המשפט המחוזי לירושלים בתוך 45 יום מהיום.

ניתן היום, ו' חשוון תשע"ז, 07 נובמבר 2016, במעמד ב"כ הצדדים.